

Beszámoló

a Nemzeti Tehetség Program keretében az Eötvös Loránd Fizikai Társulat rendezésében megvalósult programról

A verseny bemutatása, előzmények

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat fontos feladatának tekinti a természettudományok iránt érdeklődő, fizikából tehetséges tanulók tehetségének korai felismertetését és kibontakoztatásának segítségét. Ennek egyik jól bevált, több évtizedes múlttal rendelkező módja hazánkban a tanulmányi versenyeken való szerepeltetés.

Ezeknek a versenyeknek az első lépcsője az Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny, amely a 14 éves korosztálynak ad lehetőséget az erőpróbára. A háromfordulós verseny az egész ország területét lefedi, a megyék és a főváros legjobban felkészült tanulói vesznek részt az országos döntőn (sőt a határon túl a fizikát magyarul tanulók is indulhatnak). A verseny anyagi háttérének megteremtése érdekében pályázatot adtunk be a Nemzeti Tehetség Program keretében a „Tanulmányi és művészeti versenyek megrendezésének támogatása” című felhívásra, mellyel 1 500 000,- Ft vissza nem térítendő támogatást nyertünk. Az NTP-TMV-23-0034 azonosító számú pályázatra kapott összeget a három forduló megszervezésére fordítottuk, a versenyzők és a segítők szállásának, étkezésének finanszírozására, a versenybizottság tagjainak szerény díjazására.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium által kiírt pályázat biztosította forrás mellett szükség volt még támogatókra is, akik felajánlását ezúttal is köszönjük.

A 34. Öveges verseny mottója:

*„Munkám legnagyobb jutalma az lesz, ha a kisdíák néhányszor felkiált tanulás közben: még annál is sokkal szebb a fizika, mint gondoltam!”
Öveges József*

Versenyünk névadójának szellemében mi is vártuk a munkánk jutalmát, azt, hogy mindenki jól érezze magát, minél többször kiáltson fel, hogy érdemes volt ide eljönni, és szakmailag jó megmérettetésen kerüljenek ki a legeredményesebb diákok. Bízunk abban, hogy a versenyzők a több hónapos sikeres felkészülés után megmutatják, mire képesek. Az alkalmazásképes tudásukra voltunk kíváncsiak, ezért is oldottak meg a döntőben két összetett számítási feladatot, gondolkodtató tesztek, kísérletet elemeztek, mértek a versenyzők. A fizikatörténeti feladatlap az olvasottságot, a lexikális tudást mérte. A megmérettetéssel a nyolcadikosok rangsorának kialakítása mellett célunk tisztelni Öveges József professzor úr munkássága előtt, továbbá megemlékezni még Marx György akadémikus úrról, akinek biztatására indult ez a versenysorozat 1990-ben. Ebben az évben ráirányítottuk a résztvevők figyelmét Szilárd Leóra is, hisz halálának 60. évfordulója van.

A verseny menete, a résztvevők, a programok

Az 1. forduló február 6-án sikeresen lezajlott, 923 nevezett tanulóból 412 jutott tovább a következő szintre.

A 2. forduló március 12-én zajlott (vármegyeszékhelyeken és Budapesten hét helyszínen). Az utolsó fordulóba 58 versenyző jutott, közülük 55 élt a döntőn való szereplési lehetőséggel. A

nevezettek arányának megfelelően a 2. fordulóból tovább jutók közül 27 fő általános iskolában tanulta a fizikát, 31 fő gimnáziumban.

Az országos döntőt Győrött, május 10-12-én bonyolítottuk le. A döntőn részt vevők köre: 55 hazai versenyző és a határon túli területekről meghívott 7 tanuló (Erdély 3 fő, Délvidék 2 fő, Kárpátalja 2 fő).

Az ünnepélyes megnyitó a városháza dísztermében zajlott, a levezető elnöki feladatokat Horváthné Fazekas Erika tanárnő, elnökségi tag látta el.

Németh Tibor, a Győri Kazinczy Gimnázium igazgatója köszöntötte a versenyzőket és a megjelenteket, iskolájának tanulója verssel tette ünnepibbé az alkalmat. Köszöntőt mondott Professzor Dr. Groma István az ELFT főtitkára, majd Slezsák Zsolt az ELFT Általános Iskolai Oktatási Szakcsoportjának elnöke szólt a versenyről, üdvözölte a verseny alapítói közül jelen lévő Janóczki József és Ősz György tanár urakat. Dr. Farkas Katalin PhD a SZTE-JGYPK Általános és Környezetfizikai Tanszék főiskolai tanára, a versenybizottság elnöke üdvözölte a versenyzőket, látta el őket hasznos tanácsokkal. Az egyik fővédnök, a Magyar Innovációs Szövetség képviselőjében Dr. Dőry Tibor regionális igazgató bátorította a versenyzőket. A másik fővédnök, Dr. Fazekas Sándor korábbi földművelésügyi miniszter levélben üdvözölte a résztvevőket. Az MVM Csoportot képviselő Marusinszky Nándor gázüzem vezető a mérnöki munka szépségeiről beszélt.

A versenynek 21 éve helyet adó Győri Kazinczy Ferenc Gimnázium igazgatója, Németh Tibor, Groma főtitkár úrtól az ELFT Öveges plakettjét vette át – köszönetünk jeléül.

A rendezvényt Győr Megyei Jogú Város polgármestere képviselőjében Boncsarovszky Péter Ifjúságügyért Felelős Polgármesteri Biztos nyitotta meg.

A 3. fordulóban, az országos döntőn délelőtt mérőkísérleti-, kísérletelemzési- és két számítási feladatot kellett megoldania a tanulóknak, délután online teszt és fizikatörténeti feladat következett. Ebben az évben Szilárd Leó élete, munkássága /2024-ben volt halálának 60. évfordulója/ és Öveges József élete és munkássága volt a tárgya a történeti blokknak.

A kollégáknak tapasztalatszerzés, szakmai megújulási lehetőség, munkájukban visszajelzés ez a verseny. Míg a tanulók a versenyfeladatokat oldották, a felkészítő pedagógusokkal, kísérőkkel beszélgettünk a versenyszervezés aktuális és jövőbeni kérdéseiről, a fizikaoktatás és tehetséggondozás helyzetéről, problémáiról.

A versenyen kívüli időt változatos programokkal tudtuk megtölteni: ismerkedés Győr városával, Jedlik kiállítás megtekintése, koszorúzás Jedlik Ányos szobránál.

Első este Härtlein Károly és Tóth Pál tanár urak kísérleti bemutatóját kísértük figyelemmel, nagy érdeklődéssel.

A szombati versengés után, pihentetésül a Commsignia Kft. bemutatóján vett részt a csapat, amely a biztonságos kerékpározás érdekében kifejlesztett eszközöket mutatta be, majd, aki akarta, kipróbálhatta ezeket. A szabad program keretében a többség hajókázásra indult a Rábára. A második este ismét a kísérletezés volt, Sebestyén Zoltán tanár úr irányításával a versenyzők felszabadultan vettek részt a kísérletekben. Mindenki remekül szórakozott, tanult az Öveges József szellemében összeállított kísérleti program alatt. Molnár Milán tanár úr csillagászati távcsövezéséről nehéz volt éjszakai nyugovóra küldeni a lelkes diákokat.

Az ünnepélyes eredményhirdetésen a résztvevőket köszöntötte Mészáros Péter, az ELFT GyMS Vármegyei Csoport elnöke, az egyik fővédnök képviselőjében Némethné Riba Nikoletta, a MISZ marketing igazgatója szólt. A versenyt értékelte Dr. Farkas Katalin főiskolai tanár, a versenybizottság elnöke, a versenyzők munkáját értékelte Dr. Hadházy Tibor kandidátus, nyugalmazott főiskolai tanár, a zsűri elnöke.

A pályázati és a szponzori támogatásból értékes díjakat tudtunk biztosítani a helyezetteknek és felkészítőiknek. Az általános iskolások értékelésében 1. díjas 1 fő, 2. díjas 4 fő, 3. díjas 6 fő lett, míg a gimnáziumi oktatásban tanulók közül 1. díjas 1 fő, 2. díjas 4 fő és 3. díjas 9 fő lett. Összesen 11 általános iskola és 14 gimnazista kapott díjat. Első díjas 2, 2. díjas 8 és 3. díjas 15 tanuló lett. Ők és a 25 felkészítő nevelő oklevelet és értékes könyveket, szponzori díjakat (Tavi-túrák a Tisza-tavon, páratartalom- és hőmérsékletmérő szenzor, kísérleti eszközök, éttermi vendéglátás, ...), pénzjutalmakat vehettek át. Az abszolút első és felkészítője kapta az Öveges plakettet, melyet névre szóló vésetés után a Dunakeszi Radnóti Miklós Gimnázium évzáróján adjuk át. Különdíjas 32 diák és 30 felkészítő lett. Összesen 33 tanuló vehetett át elismerést. Ebben az évben először díjaztuk a vármegyék és a főváros legjobb versenyzőit. Ebben az évben tizenegyedik alkalommal két emlékdíjjal ismertük el a felkészítő pedagógusok kiemelkedő tevékenységét. Csákány Antalné díjban részesülhet az a fizikatanár, aki 5 év távlatában a legeredményesebb felkészítő tanárnak bizonyul. Rónaszéki László díjban részesülhet az a fizikatanár, aki a legtöbb versenyzőt indítja az Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny első fordulójában és a legjobb arányban jutnak be közülük a döntőbe. Csákány Antalné emlékdíjban részesült Marx Árpád, a Biatorbágyi Általános Iskola és Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola tanára. Rónaszéki László emlékdíjban részesült a Baár-Madas Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium tanára, Horváth Norbert Tamás.

A versenyt Professzor Dr. Kroó Norbert, az ELFT tiszteletbeli elnöke zárta.

Összegzés

Összességében eredménynek könyvelhető el, hogy felszabadult, remek léghőmérsékletű eseményen népszerűsítettük a fizikát, támogattuk a tehetséggondozást, társadalmi összefogással, többhónapos szervezői munkával, cégek, intézmények, magánszemélyek szponzorálása jóvoltából egy rangos versenyt tudtunk létrehozni. A 62 versenyzőnek színvonalas megmérettetést tudtunk biztosítani fizikából.

Megmutattuk, hogy még van a fizika iránt érdeklődő és versenyezni vágyó, tudó tizenéves diák. Méltó módon el tudtuk ismerni a versenyzők és felkészítőik munkáját.

A pandémia alatt bevezetett online tesztelés továbbvitelét tartottuk célszerűnek, ez igazodik tanulóink érdeklődéséhez, valamint ezzel tudtuk a javítóbizottságok munkáját segíteni, az eredmények feldolgozását gyorsítani.

Rendezők, támogatók

A versenybizottság elnöke: Dr. Farkas Katalin PhD a SZTE-JGYPK Általános és Környezetfizikai Tanszék főiskolai tanára; a zsűri elnöke: Dr. Hadházy Tibor kandidátus, nyugalmazott főiskolai tanár, segítője Juhász Nándor.

A feladatsorokat a szakma jeles képviselői állították össze, lektorálták, akiknek ezen keretek között is megköszönöm a munkáját, hogy lehetővé tették a verseny színvonalas lebonyolítását:

az 1. forduló feladatkitűzői: Slezsák Zsolt, Slezsákné Horváth Katalin és Dr. Szeidemann Ákos;

a 2-3. forduló feladatkitűzői: Molnár László, Härtlein Károly, Győri István, Slezsák Zsolt, Varga István, Molnár Milán;

a lektorok: dr. Borbély Venczel, dr. Vida József, dr. Sós Katalin, Juhász Nándor, dr. Kovács László, dr. Farkas Zsuzsanna és dr. Hadházy Tibor

Mindhárom forduló feladatsorait a tematikával és a követelményrendszerével összevetette: Tasi Zoltánné és Tóth Zsuzsanna elnökségi tagok.

A teljes informatikai háttér kidolgozása, biztosítása: Reszegi Miklós.
Az oklevelet, emléklapot Tóth Zsuzsanna tanárnő, elnökségi tag tervezte.
Az országos döntő győri koordinálói Pöheim Judit és Szabó Miklós kollégák voltak.
A 20 feladatjavító kolléga, az értékelők, a teremfelügyelők, a szabadidős programokat és egyéb feltételeket biztosítók, minden segítő munkáját köszönet illeti.
Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat titkársága részéről a háttérmunkát Pónya Melinda ügyvezető és titkára, és Pónya Zsófia végezte.
A pályázatírás-, elszámolás szakmai feladatait, a három fordulói szervezői munkáját Lévainé Kovács Róza, a szakcsoport titkára végezte.

A XXXIV. Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny országos döntőjének társrendezői:
Győr-Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, Győri Kazinczy Ferenc Gimnázium.
A támogatók közül két fővédnökünket, dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő urat emelem ki, és a Magyar Innovációs Szövetséget.
Hálás köszönet nekik!

Köszönjük az alábbi intézmények, vállalkozások, magánszemélyek támogatását, akik segítségével nélkül nem valósulhatott volna meg a rendezvényünk:

Kulturális és Innovációs Minisztérium
Nemzeti Tehetség Program
Eötvös Loránd Fizikai Társulat
Magyar Innovációs Szövetség
Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Kazinczy Ferenc Gimnázium, Győr
Alcufer Kft.
INFO Kft.
Hazmat Kft.
Hubai Imre és családja
Mészáros Péter
Sensirion Hungary Ltd.
Meló-Diák Taneszközcentrum Kft.
JNSZ Vármegyei Önkormányzat
Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ
Pannon Egyetem Mérnöki Kar
Karcagi Ipari Park Kft.
MVM Csoport
Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány
Magyar Teheteggondozó Társaság
F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő
Karcag Városi Önkormányzat
Tiszafüred Város Önkormányzata
Balázs Sándor Tavi-túra
Ferdinánd biztró Kunmadaras
Győri Pedagógiai Oktatási Központ
Győri Tankerületi Központ
Czuczor Gergely Bencés Gimnázium Győr
Győr Plusz TV
Széchenyi István Egyetem Győr
Szent László Látogató Központ Győr
Turinform Látogató Központ Győr

Szelecz László
Nikházy Lászlóné
Reszegi Miklós
Lévainé Kovács Róza
Anonim segítők
Commsignia Kft.
Alprosys Kft.

commsignia

ALPROSYS

Lévainé Kovács Róza a szervezőbizottság elnöke
az ELFT Általános Iskolai Oktatási Szakcsoportja titkára

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

Nemzeti
Tehetség Program